

לע"נ הבחור היקר והאהוב גוי ז"ל בן אירית ואשר כהן

ליבות ובוכות
מזן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

תבואת נו

יו"ל ע"י עמותת "תשובה באהבה" ארגון לקירוב רחוקים ואהבת ישראל לקירוב הגאולה

מאת הרב דוד פריוף שליט"א

המאמר מוקדש לע"נ שושנה בת רבקה ז"ל

מי זורק לנו את הסוכריות?

הוא יודע שמידת הכעס זו רעה חולה שמכלה את הגוף ואת החיים, אך אם יתמיד בלימוד מידת הסבלנות וגנות הכעס, אזי זה יהיה חלק ממנו ובשעת מעשה האינסטינקט שלו יהיה רגוע וסבלנות.

וכן מי שרוצה לחנך את ילדיו על הצד הטוב ביותר, אם יעסוק וילמד כל יום בענייני חינוך, אזי החינוך שלו ישתפר פלאים. וכן הדבר בשלום בית ובשאר תחומי החיים שאנו רוצים להצליח.

אם אלו הם פני הדברים, הרי כולנו יודעים, שהמידה שמביאה את האושר והשלווה לאדם, היא מידת הביטחון, שהרי אדם שבוטח בה, אינו דואג, אינו כועס, אינו מתגאה, אינו מתמרמר, אינו מחניף לשום אדם, אינו מפחד מאף אחד, אלא רק שמח וטוב לב - ואם כן, כדי להשיג את מידת הביטחון לא מספיק שנדע את כל הפרטים, אלא צריך לחיות את זה באופן שזה יהיה חלק מאיתנו.

ואחתום בסיפור אישי שאירע לי לפני כשנתיים, אחרי ארוחת בוקר דשנה וקינוח של שער הביטחון, נכנסתי לרכבי בדרך לכולל. בעודי מהרהר על הקינוח שטעמתי מרבנו בחי... לפתע הגיח רכב מצד ימין שלי, ובנהיגה פרועה ומסוכנת, חתך אותי תוך כדי סיכון ממשי לחיי, ולחיי הסובבים אותי. בדרך כלל בכזה מצב, הטורים שלי עולים ל-89... ואני צריך לעצור את עצמי לא להגיב או לכעוס, אך באותו הבוקר, מכיון שהייתי ספוג בדברותיו המענגות והמרגיעות של רבנו בחי, באותה השנייה שזה קרה, מיד ראיתי את בורא עולם לנגד עיניי, והבנתי באמת שזה לא הנהגה המופרע עומד מולי אלא קודשא בריך הוא בכבודו ובעצמו! ואז הרגשתי כמה כיף זה להיות בוטח בה! אמיתי! הלוואי שאזכה!

לסיכום, אנחנו צריכים לעשות לעצמנו "שטיפת מוח" - כן, שטיפת מוח מההרגלים המגונים ומהדעות הכפרניות ששמענו וספגנו עד היום, וככל שנעסוק ונלמד בהתמדה רבה, כל יום, את שער הביטחון, אזי נזכה להיות מן הבוטחים האמיתיים בבורא עולם ללא פחדים, חרדות, דאגות, ושאר מרעין בישין, וכשם שאנחנו מקפידים לאכול בכל יום לפחות 2 ארוחות, למרות שאתמול כבר אכלנו... כך נקפיד ללמוד ולעסוק כל יום בנושא הביטחון בה, ונזכה להיות שלווים שמחים ומאושרים, במילוי כל המשאלות, בבי"א.

שבת שלום ומבורך

למעלה, כדי לבדוק מהיכן נפלות הסוכריות. ב. כולנו יודעים שתכיפות ההכאות לא הוסיפה עוד סוכריות, אלא הכל בכפוף למלאי המחסנית... ג. אנחנו גם מבינים שעוצמת הדפיקות לא עזרו כלל, ואם היה היניק ממשיך לדפוק בנחת, הסוכריות היו מגיעות מאותו המקום ובאותו הקצב, ובאמת כואב הלב שידו של היניק נהייתה אדומה, בגבול הנפוחה... ד. ברור שאם הוא לא היה דופק בכלל, הוא לא היה מקבל סוכריות... כך הם כללי המשחק...

קל לנו מאוד לצחוק ולעשות סימולציות על הילדים שלנו, אבל, "בגן של החיים כולנו ילדים", ואם נתבונן מעט בעצמנו, נגלה שאנחנו מתנהגים בדיוק כמו היניק, ולפעמים אף יותר גרוע, רק ההבדל (הקטן) הוא, שאנחנו ברי דעת ומחשבה, והוא עדיין לא...

ממש בתחילת פרשתנו הנפלאה, בורא עולם מבקש להרגיע אותנו ולהנחיל לנו דרך בטוחה לחיים שלווים על מי מנוחות, וכך אומר הפסוק: "שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶה" (שמות לה, ב), וידועים דברי המדרש והמפרשים שהטעם שכתוב "תַּעֲשֶׂה" ולא "תַּעֲשֶׂה" הוא לומר שהמלאכה תַּעֲשֶׂה מאליה.

אם הבנו את זה נכון, נשאלת השאלה, מדוע אנחנו כל כך להוטים לטפח את האמצעי שכביכול מביא לנו את התוצאה (פרנסה זיווג וכו'), הלא יש לנו הבטחה מפורשת מבורא עולם בספר ההוראות שהוא נתן לנו, שמלאכתנו תעשה על ידו!?

אלא נראה לעניות דעתי, שבאמת אנחנו מאמינים בבורא עולם ובהבטחותיו, ויודעים שהכל תלוי בגזרתו, אך יש הבדל בין לדעת, לבין לחיות את זה. וכמו שאומרים בעלי המוסר שהמרחק בין המוח ללב אינו מספר סנטימטרים, אלא אלפי שנות אור.

ולצורך העניין, ניקח לדוגמא את אומניות הלחימה: אדם שלומד תכסיסי קרב ומלחמה, אינו מסתפק במידע כיצד להגן ולתקוף את היריב, אלא הוא צריך לשנן זאת מאות אלפי פעמים, וככל שיבצע את תנועת ההגנה או ההתקפה יותר פעמים, כך בשעת הקרב, ההגנה או ההתקפה יִשְׁלְפוּ ממנו באופן אוטומטי, וזאת מכיון שזה נהפך להיות חלק ממנו.

בדיוק כך אנחנו צריכים לפעול כלפי הרוחניות שלנו, או בכל דבר אחר בחיים - לדוגמא, אדם שכועס, הרי

שבת האחרונה יצא לנו לדבר בשולחן השבת על הביטחון בבורא עולם, ועל כך שכבר בתחילת בריאתנו בורא עולם גזר מה נאכל, מה נשתה, באיזו דירה נתגורר, כמה כסף נרוויח בחודש, עם איזו אשה יבעל נתחתן וכו', וההשתדלות שלנו לא מעלה ולא מורידה מאומה, אלא הכל בגזרת ה', ובעצם, ההשתדלות היא כעין משחק שבורא עולם מצווה אותנו כביכול לשחק, בכדי לבחון אותנו, כמבואר בשער הביטחון לרבנו בחי ז"ע אמצע פרק ג'.

כדי להמחיש לעצמי ולבני ביתי כמה אחוז האדם בהשתדלותו כבר משעת לידתו, קראתי לבני בן ה-7, ונתתי לו ביד כמה סוכריות, וביקשתי ממנו שיעמוד מאחורי אחי בן השנתיים וחצי. ובכל פעם שהיניק ידפוק על השולחן, הוא יזרוק מלמעלה סוכריה על השולחן.

אני דפקתי פעם אחת על השולחן, ופתאום נפלה סוכריה מהשמים... היניק תפס מהר מאוד את הרעיון, וגם הוא דפק, וסוכריה נפלה גם לו מהשמים... הוא לא הסתפק באחת, ודפק שוב פעם, וגם הפעם נפלה לו סוכריה. משראה היניק שזה הולך טוב, הוא התחיל להגביר את קצב הדפיקות, עד שהוא כמעט עקף את מהירות דופק הלב שלו...

לאחר שנגמרה לבני בן ה-7 מחסנית הסוכריות, הוא רץ אלי כדי להטעין נשק, אך בינתיים היניק ממשיך לדפוק ואין קול ואין עונה ואין סוכריה... אז הוא התחיל לדפוק יותר חזק, וכשזה לא עזר, הוא צירף את היד השנייה לנגרייה, והחל לדפוק בחוזקה, במהירות, ובמרץ רב, לקול צחוקים המתגלגל של בני הבית. הוא היה מרוכז כל כך בדפיקות, שגם אם היה נכנס טרקטור לבית הוא לא מרגיש בו...

לאחר שבני בן ה-7 הטעין את המחסנית, הוא המשיך באספקת הסוכריות, לפי כללי הדפיקה, ומשהתרוקנה המחסנית השנייה, שאלנו את היניק מי זורק את הסוכריות, הוא דפק שוב עם חיכוכו השובבי, כדי להוכיח לנו שההכאה המשובחת שלו, היא הגורם הבלעדי ליבוא הסוכריות...

כולנו מבינים את הנמשל, אך ברצוני לשתף אתכם בנייתוח הקצרצר שעשינו בבית על הסצנה הזאת.

א. היניק החמוד לא טרח אפילו פעם אחת להסתכל

וידעת

איך נולד החיסון נגד צהבת? (מתומלל)

פרס ה- "שירות לציבור של קרן לסקר" מוענק מידי שנה בארצות הברית, לאדם, או ארגון, שהשירות הציבורי שלו תרם תרומה משמעותית למחקר הרפואי, והשפיע על בריאות הציבור. וזו באמת יוזמה מבורכת. בשנת 1983 זכה בו ד"ר שאול קרוגמן, הוא נבחר ע"י הוועדה הבחרת בשל: "סדרת מחקרים ארוכה ואלגנטית, שהובילו בסופו של דבר לפיתוח יישומים נגד צהבת חצבת ואדמת". מה שחברי הוועדה לא כתבו, זה שהמחקר הארוך ו-"האלגנטי" שנערך בין השנים 1958-1964, התרחש במוסד לילדים פגועי מוח בסטנד איילנד, שבמהלכם, חתן הפרס היוקרתי, ביצע ניסויים בילדים חסרי ישע, ובתינוקות עם נכויות שכליות. מה הוא עשה? הוא "בסך הכל" הזריק לילדים וירוס חי של צהבת! ועוד משהו קטן, הוא החדיר הפרשות נגועות למזון שלהם, והכל כמובן כדי לקדם את הרפואה ולתרום תורמה משמעותית לאנושות...

המחקר של קרוגמן היה כל כך מרתק,

שבשנת 1967 הוא פורסם בכתב עט רפואי מאוד נחשב בארצות הברית, והעורך האלגנטי שלו, שכל כך התפעל מהמחקר, טרח לציין: שהמחקר של קרוגמן הוא תרומה חשובה לידע שלנו על אודות הצהבת, **שלא ניתן להשיגו ללא השימוש שנעשה בתבונה בבני אדם, בניסוי מבוקר בקפידה.**

אין לי ספק שד"ר קרוגמן ראה את עצמו אדם טוב ומוסרי, שהשתמש במידת הנתינה והחסד, כמובן לפי דרכו. אני גם בטוח שהמניע שלו היה הדאגה הכנה לבני אדם, הוא הרי עשה את זה כדי לסייע לאנושות. אלא שבדיוק פה טמונה הבעיה! מסתבר קוראים יקרים, שלא רק יצרים שליליים ומשחיתים צריכים גבולות, המחקר של קרוגמן מוכיח משהו שבכלל לא קשור לצהבת, הוא מוכיח שגם מידות טובות מסוגלות להשחית, ושגם הן זקוקות לכללים והגבלות. מידת הנתינה הטובה, זקוקה לאמת מידה שבלעדיה גם הרצון להיטיב יכול לעשות הרבה מאוד רע, בדרך אל הטוב הנכסף.

היכן מצויה אמת המידה הזאת? בפרשיות בניית המשכן, הקב"ה מצווה את משה להקים את המשכן, ובמרכזו להציב את ארון הברית, בתוך

קודש הקודשים, ועליו שני כרובים מסוככים בכנפיהם, ופניהם איש אל אחיו. השאלה היא למה דווקא בקודש הקודשים? למה דווקא כרובים? למה פניהם מכוונות איש אל אחיו? והכי חשוב, מדוע התורה הקדושה שניתנה מסיני, נמצאת דווקא מתחת לכרובים ולא מעליהם? מסתבר שזה בדיוק בגלל המחקרים האלגנטיים מהסוג שערך ד"ר קרוגמן. בציוריו על עשיית הארון, הקב"ה מלמד את משה, שקודש הקודשים הוא המרכז הרוחני של עם ישראל. לכן את הכרובים צריך להניח דווקא במקום הזה, הקדוש ביותר, כי הכרובים מסמלים בצורת עמידתם את כוח הנתינה וההשפעה, בכך שהם סוככים בכנפיהם, הם מאצילים ומשפיעים, ולכן פניהם גם מכוונות איש אל אחיו, והצבה של הכרובים במקום הכי קדוש מלמד על החשיבות שהתורה מעניקה לכוח הנתינה. וזהו הסיבה שהקב"ה מצווה את משה לשים את הארון מתחת לכרובים ובתוך הארון תיתן את העדות אשר אתן אליך, כדי ללמד את בני ישראל שמידת הנתינה צריכה להיות מופעלת על פי קוד מוסרי, על פי תורה מעשית. הקב"ה מלמד את משה, שבלי תורה כזאת, מידת הנתינה הטובה יכולה להצדיק

מאת הרב אהרן לוי שליט"א מרצה בכיר בארגון "ערכים"

אפילו את האכזריות הגדולה ביותר. זהו שכותב רבינו עובדיה ספורונו: "כי בעדות, שהם הדיברות, נמצאים כללי החלק העיוני והמעשי". בציוריו על בניית הארון, הקב"ה מלמד את משה, שניתנה מופשטת לא טובה ולא רעה, מה שיקבע מהי, הוא הבסיס שעל פיו היא מופעלת. על מה מבוססת ההשפעה אם הכרובים משפיעים מתוך ארון שיש בתוכו עדות, וזהו השפעה חיובית וטובה, לעומת זאת, אם הנתינה מבוססת על ארון ריק, היא מסוכנת מאוד! לפעמים אפילו יותר מסוכנת ממידת הנתינה. לפני שאנחנו הופכים לכרובים משפיעים, אנחנו צריכים לעצור רגע ולשאל את עצמנו, האם הרצון שלנו מלא או ריק? האם יש בו עדות, או ערכים אנושיים גמישים? או במילים פשוטות: האם הרצון שלנו להיטיב מבוסס על תורה שניתנה משמיים, או על צו מצפוני שנתון לשינויים? ואם אתם חושבים שאני מזגים שימו לב למשפט הבא, הוא נכתב בעיתון של אוניברסיטת יווינג בזו הלשון ממש: **"חיי אדם הם כולם לעומת תגלית מדעית חדשה!"** אם לא השתכנעתם חברים, תקראו את המשפט הזה שוב, יש לי תחושה שזה יעזור...

שבת שלום!

לשאלות לרב ניתן לפנות במייל tiferetnoy@gmail.com או בפקס: 03-6099998

עשה לך רב

שו"ת ממו"ר הגאון
הרב חיים רבי שליט"א

לכבוד הרב! אם אני מנהל בליל שבת קודש לפני הקידוש, האם מותר לי לשתות מים כדי שהגיהוק יפסק? תודה רבה

שאלה יפה, - מותר. כל האיסור לפני הקידוש וכשמכוון לשם הנאה. גם בתענית, יש מתירים לטעום התבשיל וגם לבלוע (עיין ברכות ד). מאחר ולא מכוון לשם הנאה. וגם זה מים שבאופן זה לא מברכים שהכל, כך שנראה שמותר לשתות מעט מים לפני הקידוש (ועיין בייע אומר חלק ה' סימן טז). ויש ללמוד מכאן גם לעניין תרופה שצריך לפני האוכל, שמותר לפני הקידוש, עם מעט מים. (ועיין חזון עובדיה תענית דף ט).

כבוד הרב: לאחרונה עשיתי עם אברך הסכם יששכר וזבולון, האם זה יכול להינתן מכספי מעשר? ואשמח אם הרב יוכל לתת לי הסבר על העניין הזה. תודה רבה.

מותר. והעיקר להחזיק תורה, מה שנהנים ומרוויחים ועושים כן ממעשר כספים, זה מצוין. ואדרבא כמה שיותר להוציא ואפילו יותר מחומש אם זה עבור תורה, מותר. (ועיין שיטה מקובצת

כתובות ג). במצוות אין דיני שליחות, וחייב כל אדם תפילין, ציצית, תפילה, אכילת מצה, וזה דין בגברא. (ועיין קצות החושן סימן קפב סעיף קט א באריכות) אבל בתורה מועיל שליחות, ומפורש בגמרא (קידושין כט): בן חריף בלימוד הוא קודם לאביו, כי העיקר להרבות תורה, וזה הסכם יששכר וזבולון, וזה עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר. אני חושב שלא כדאי לעשות הסכם עם אברך, כי זה יגרום שכולם יעשו כך, ויסגרו כל הכוללים. ולא יהיה בתי מדרש, עדיף לתרום להנהלת הכולל ובית המדרש שהם מתחייבים להחזיק אברכים וזה מצוין. וכמובן לבדוק שאין להם מיליונים בבנק.

כבוד הרב, תודה רבה על התשובות המחכימות בעלון "תפארת נוי" ובעלון "דעת זקנים" זה ממש עונג שבת למהדרין! - בשבוע שעבר הייתי בבית כנסת, ואחרי שיר של יום אמרו קדיש "יהא שלמא", ומיד בסוף הקדיש נעמד יהודי אחד

ואמר שוב קדיש "יהא שלמא", האם מותר לענות אחריו אמנ?

מותר לענות ואין זה קדיש לבטלה, כנראה שהוא לא הספיק, ולא רוצה להפסיד, ובוזו גם מקדש שם שמים, ואם לא עצרו אותו עונים אחריו אמנ בלי פקוק. ומשמע בגמרא (ברכות ג.) עצם עניית הקדיש, עושה רעש גדול בשמים, וכך משמע בפירוש רש"י (סוטה מט.) ע"ש.

כבוד הרב: אני מתעסק בייעוץ זוגי, ושמעתי מגברת אחת שהיא אסורה על בעלה, ובעלה לא יודע, היא השביעה אותי שלא אגלה לו, מה עלי לעשות?

אל תגלה, כי לא היה עדים (ועיין בייע אומר חלק ט' אבן העזר סימן יד). אבל חובתך להפחיד אותה באמת. ולומר לה לחזור בתשובה, וכן לעזוב את העבודה, ואת הטלפון הטמא, וכיוצא בזה. ואם תמשיך במעשיה הרעים **היא השנה תמות.** ויועץ נישואין שמפחד לומר כן, אסור לו לעבוד בעבודה זו, וכמובן לכוון את שתיים תמיד, למסורת ולתורה, ושלוש על ישראל.

אף אדם אינו חכם מספיק בכדי להבין את הטיפשות של עצמו...

אין לאדם מה שהוא רוצה משום שאינו רוצה מה שיש לו, ואילו היה רוצה את מה שיש לו, אזי היה לו מה שהוא רוצה (ר' דוד מנובהרדוק)

אדם שקורע בגדים בחמתו, עושה נחת רוח ליצרו, והמתגבר - ליוצרו...

אח נגד אח, המנצח תמיד מפסיד

דין ודברים

שו"ת בדיני ממונות
הגאון הרב יגאל כהן שליט"א
ראש בית המדרש יביע אומר בני ברק
שאלות ניתן לשלוח למייל המערכת

■ אדם נכנס לבית המדרש, ולקח ספר מהספרייה על מנת ללמוד בו, אך ראה שספר זה הוא פרטי וכתבו עליו מספר טלפון, האם הוא צריך להתקשר כדי לטול רשות?

ספר שנמצא בבית המדרש וכתוב בו שם פרטי, אסור להשתמש בו ללא רשות, ולא אומרים בזה שנוח לו לאדם שיעשה מצווה בממונו, מפני שעל ידי העיון בספר יכול הספר להתקלקל, וכך כתב מרן הגאון הרב עובדיה יוסף זצ"ל בספרו יביע אומר חלק ו', שאין להשתמש ללא רשות בספר פרטי.

■ בשאלה הנ"ל, האם יש בזה מצוות השבת אבידה?

אם נראה שבעל הספר שכח אותו שם, צריך לעשות השבת אבידה.

■ מה הדין באדם שקנה ספר יד-שנייה" מכל מיני דוכנים, או שמצא בגניזה, או בספרים המונחים מחוץ לבית המדרש ועליהם שלט "הפקר", ורואה על הספר שם וטלפון, האם יש בזה מצוות השבת אבידה?

פעמים רבות יהודים תורמים ספרים לבית המדרש כששם כתוב בספר, ולכן במקרה שקנה ספר במכירה של אוצר ספרים וכדומה, ומצא שם פרטי שכתוב שם, ישאל את האחראי אם לא הייתה טעות ומכרו לו ספר פרטי, ואם יאמר לו שהספר נתרם יכול לקנות ולהשתמש.

תורה ומדע

אתם שואלים, הרב עונה.

■ ידוע מה שאומרים שבני האדם הם "חלק אלוה ממעל", זאת אומרת שהנשמה שיש בנו, היא רוחנית ואלוהית, וכביכול חלק ממנו יתברך. אם כך, איך זה שיש בנו חיסרון, הרי הוא יתברך אינו חסר, ואם תאמר שהנשמה אינה חסרה ורק בורא עולם יצר בנו חיסרון, השאלה היא מדוע? הרי אם היינו מלכתחילה שלמים הרי שאין צורך לתת לנו שכר בעולם הבא, מכיון שאין מה לתת למי שמושלם? תודה רבה!

אין הכוונה במילים "חלק אלוה ממעל" לומר חס ושלום שיצא חלק מהבורא ונכנס האדם, שהרי האחדות האלוהית היא אחדות מוחלטת ולא שייך בה

מאת גדול מזכי הרבים
הגאון הרב זמיר כהן שליט"א
ראש ארגון הידברות

חלוקה כלל, וכמו שהארץ הרמב"ם בהלכות יסודי התורה ובהקדמתו לפרק חלק. וחלילה לחשוב שהאדם עצמו הוא אלוהים או חלק ממנו. אלא ביטוי זה בא ללמד על גדולת האדם הנברא, שהוא דומה לבורא יותר מכל הנבראים, ביכולת הבחירה שבו, והוא נזר ותכלית הבריאה. ועליו אמרו "מאן דנפח, מדיליה נפח". מי שנפח נשמה באדם, משלו הוא נפח. וכמו המשל שכתב הגאון ר' חיים מוולוז'ין בנפש החיים, שכשם שהנפח אויר בכלי או בכלון נופח ממה שבתוכו, ואינו הוא עצמו, כך על דרך המשל הרחוק האדם נברא קרוב לבורא יותר מכל הנבראים כאילו נפח מתוכו.

ובאמת שהאדם והבריאה כולה נבראו מלכתחילה עם חסרון ופגם כל שהוא, כדי לאפשר לאדם לתקן את עצמו ואת הבריאה כולה באמצעות כח הבחירה שבו, כשעוסק בתורה ובתפילה ובמצוות הכתובות בתורה.

עניין של השקפה

מאת הרב משה רבי שליט"א

להזמנת הרב להרצאה ניתן להתקשר 03-6099997

הם התיישבו במטוס האיירבוס A310 במקומות לפי בחירתם, וכשניגש אליהם בחור צעיר ודרש את מקומו כפי המופיע בכרטיס הטיסה, "אפילו שכבר תפסנו אנחנו נקום, בוא מותק?" ענה זבולון בחוסר ידיעה מלאת חיבה. ובכן, המטוס המריא, המנועים רעמו, והאורות כבו. **לפתע**, נשמעו צעקות שבר של אחת הנוסעות. בעלה שישב לצידה התמוטט. הוא החל לפרסם ולרעוד, אנשים רצו לכל עבר לקרוא לעזרה. רופא הגיע והחל לבצע בו פעולות החייאה דקות ארוכות, אך לשווא, הוא לא מתעורר. כל רגע, הוא נצח. ואז, זבולון שהתעורר מההמומה, ולאחר שהבין את הסצנה, הוא סק מכיסאו וביקש בקול: **"נוסעים יקרים, אני אומר פסקו אתם אחרי, טוב?"** כולם הבינו בשלב הזה, שפעולות החייאה לא עוזרים, דתיים יותר, ופחות, החלו חוזרים אחר מילותיו של זבולון היוצאות מלב כואב ואמיתי, את מזמור כי בתהילים **"יענך ה' ביום צרה"** כבר באמצע הפרק, התעורר המטופל וביקש מים. זבולון שם לב למבטי ההערכה שנשלחו אליו, ובאמת אבל באמת לא הבין, מה רוצים ממנו. "זה פרק כי בתהילים, זה טוב. תגידו את זה כל יום, וסליחה אם הפרעתי לכם" הפטיר.

זהו סיפור על תמימות, ועל קשר טהור ואמיתי עם הקב"ה. זה לחיות קרוב, באמונה חושית של אנשים פשוטים, שאם אתם מכירים כאלה עדיין, אל תעזבו אותם.

אחרון מהסטנדרטים, כי חשוב לשתף אתכם בשיעור בשם: **"פשוט אנשים של ר' אברהם פריד הי"ו**, לשמוע ולהתרגש: (האלבום הישראלי רצועה מס' 5) **אל תפספסו.**

1. זה סיפור על אדם כה נחמד שהיה כאן, מסתובב בין כולם ובכל זאת לבד / כל חייו לא ביקש שום דבר רק חייו, וקיבל

שיהיה בריא בשבת שעברה, אבל חוצמזה, הכל טוב, תודה לא-ל, רק בריאות יורי (שם חיבה) הכי חשוב. יהורם עבר לעיקר: "עכשיו זבולון, רצינו אני וזהבה, להזמין אותכם לערב כלולות של נועה (32), הנכדה שלנו הבת של תמר (במלעיל), זה יהיה בעזרת ה' כאן אצלנו בבלגיה. זבולון כדרכו, חשב בקול וענה בוריוזות: " שיהיה במול, בטח שנבוא אני יגיד לבנימין שייקח אותנו, הוא למד **נהגות**, יש לו **אוטומוביל**, נשים **בניון** ונבוא". יהורם מיהר להבהיר, "זבולי, אמרתי בלגיה, זה בחוץ לארץ", - "אה", חשבתי מזכרת בתיה על יד רחובות, אני בלי המכשיר באוזן. רגע רגע, אבל צריך **אווירון** שבביל דבר כזה, לא? - "כן בטח, אל תדאג אני מסדר לך הכל, רק תגיד שאתה בא ואני מטפל בזה" - טוב, **תיצלצל** אליי הערב נראה מה אומרת סרח..."

ובכן אחר החלטה, זבולון וסרח, בפעם הראשונה מגיעים אל שדה התעופה עם מזוודה אחת. **עשיתם כבר צ'ק-אין?"** שאל איש הבידוק. "יהורם שילם, אני לא יודע אם בציק או מזומן" ענה זבולון. **"אוקיי, אני יעזור לכם. רק אשאל אתכם כמה שאלות: ארוזתם לבד?"** "לא, בנימין עזר לנו". **מי זה בנימין?"** "הבן שלי שיהיה בריא". **אוקיי, האם קיבלתם משהו ממישהו להעביר למישהו?"** "זה בנימין הבן שלי, למה אתה אומר 'מישהו'? **האם יש לכם משהו חד כנון: תער, להב, אולר, מאכלת, חרב, פגיון, דקר, חוד ?** "כן, סרח הביאה סכין שבביל התפוח שאם ירד לי הסוכר בטיסה היא תקלף לי".

בהמתנה לקבלת כרטיסי הטיסה, הצליחו שני ישראלים להסתנן אל התור העמוס 'בלבי כוונה כזה', זבולון הציע להם לעקוף אותו בטוב לב ובאהבה גדולה כל כך, לקול צחוקם של כמה מהממתנינים במסלול. הסבלנות הזו, הייתה אמיתית, לא משהו שדומה לחיוך הדיילים המלאכותי והמקצועי. אז

פשוט אנשים

זבולון, (85) צעיר ברוחו ובגופו למרות גילו, עם תמימות וישרות. הכלי הטכנולוגי שהוא מכיר טוב זה האיטובוס. הוא מידי יום עולה עליו, עוד מהתקופה של הכרטיסייה ההיא שאתם הספקתם לשכוח. נו, אני מתכוון לכרטיסייה עם הניקובים שמלכלכים את המכנסיים של הנהג ולא אכפת לו. הוא גם מתגעגע לחבל הדק של ה'עיצור' ההוא שהוא אהב למשוך כל כך מגג האיטובוס בכדי להשמיע צליל בכדי שהנהג יעצור. והדלתות? אוהה... אליהם הוא הכי מתגעגע, כי אם הוא היה נרדם כשהאיטובוס מגיע לתחנה בה הוא יורד, הוא היה מתעורר מיד כשהם היו נפתחות בזעם.

(היום כבר קשה לו, הוא לא מצליח להבין איך מכשיר התיקוף הזה ליד הנהג, נותן הוראה לכרטיס הרב-קו שלו להסכים לו לעלות לאוטובוס, אך ורק שהנהג מקבל כסף. אל תשאלו למה, אבל שבביל זבולון זו סוג של פרשת שוחד שמצריכה סיקור נרחב לא פחות מפרשת ההמלצות של ראש הממשלה מר בנימין נתניהו הי"ו. ואם אצל ביבי זו חשד, רדיפה, ומגמתיות ברורה להחליף את השלטון לשמאל, כאן אצל זבולון הוא רואה את השחיתות' הזו בעיניים שלו הטובות והפשוטות, כאשר הוא מטעין את הכרטיס מידי חודש...).

יום אחד, מקבל זבולון טלפון מיהורם (70), אחיו הצעיר המתגורר בבריסל, בירת בלגיה. "זבולון מה נשמע? איך במועדוניות שם אצלכם? מה שלומה של אשתך היקרה, סרח תחיי?" זבולון היה נוהג תמיד במקרים של צרות שאלות כאלו, לזכור את השאלה האחרונה. "סרח ברוך השם בסדר, הברכיים קצת כואבות, והיא כבר שבוע בלי השיניים תותבות" כי שכחנו את זה אצל בנימין

אור החיים הקדוש

תגיע השבת, כמו שכתוב: "ואביו שמר את הדבר" שהיה מחכה מתי יתקיים, כך על האדם לחכות לשבת ולצפות מתי תגיע, ולשמוח בה בשלמות ולא לחשוב חלילה שיפסיד מביטול מלאכתו, או שיצטער על הטורח הכרוך בהכנת השבת, ואיך יראה שמחכה ומצפה לשבת? ע"י שיקדים ויקבל את השבת וכן יאחר ביציאתה, ובאלו השעות שמוסיף מחול על הקודש, הקב"ה מחשיבם שבת ממש, ונמצא שמשעות החול ביום שיש בו וביום ראשון שמוסיף על הקודש עושה את השבת!

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם (שמות לא, טו)

שואל רבנו הקדוש מדוע הוצרך הפסוק לצוות שוב על שמירת השבת לאחר שכבר ציווה כן בפסוקים הקודמים, ועוד מהי כוונת הפסוק "לעשות את השבת" וכי איך אפשר לעשות את השבת? אלא מאבר רבנו בדרכו הנפלאה בכמה אופנים ונביא כמה מהם משולבים כטעם אחד, והוא שהשמירה הזאת פירושה כאדם המצפה וממתין מתי

לפעמים הכישלון הוא היתרון

אדם אחד זכה בלוטו, שאל אותו חברו: "תגיד, איך הצלחת לנחש את כל המספרים?"

"חלמתי בלילה על מספרים זוגיים", ענה האיש, "וכשקמתי סימנתי את המספרים שמסתיימים ב-1 או ב-3".

"טוב, אינטליגנציה זה לא הצד החזק שלך", הודיע החבר, "מי לא יודע, שהמספרים שמסתיימים ב-1 או ב-3 הם מספרים אי זוגיים!"

חשב האיש לרגע, ואמר: "אתה עם המתמטיקה שלך תישאר עני כל החיים..."

אדם תמיד שואף להצלחה, אבל

מלתא ובדיחותא

מלתא

אמר רבי יוחנן תלמיד חכם, בני עירו מצוין לעשות לו מלאכתו (יומא עב):

ידוע מעלת המחזיק ביד לומדי התורה, ואשר לא צר כח לעשות עמיהם חסד בממונו לפחות עשה יעשה בגופו. ומה גם אחיו ובית אביו של התלמיד חכם, עליהם המצוה הזאת לקימה בכל נפשם ובכל מאדם

תני רבי ישמעאל עברה מטמטמת לבו של אדם, פרש רש"י: מכל חכמה (יומא עא).

הנה כי כן ראשית חכמה - יראת ה', וכבר כתבו גורי האר"י ז"ל שאם רואה האדם שתקפה עליו משנתו, יבכה ויתנה, ושב ורפא לו, ואז לקבו יבין.

בדיחותא

גביר הזמין קבצן לאכול אצלו, כשהגיע לבית ראה שם עוד 3 קבצנים.

לגביר הגישו רבע עוף, ולארבעת הקבצנים הגישו רבע עוף אחד לכולם...

קם הקבצן והכריז: "חברה להתחיל להתפלל מנחה!" הגביר שאל: "רגע עוד לא אכלתם? למה להתפלל עכשיו?"

ענה לו הקבצן: "אצלך זה רבע אחד, אצלנו זה כבר רבע ל-4..."

פועל ערבי מביא לבעל הבית משלוח מנות מלא דגים, למה אתה מביא לי דגים שואל בעל הבית, עונה הפועל: חג בורים, לא?

מיחם ששתית ממנו אבן, אל תשפוך בו מים... (הרב יחזקאל פרטש)

המשך מעמוד 3 (הרב משה רבי)

באהבה כל מה שעבר עלי. / אף אחד לא ידע מאיפה הוא בא, לאן הוא הולך ומה הוא עושה בלילה גשום וקירי ברחובות העיר / אף אחד לא שמע את הלב שזועק, בתפילות ודמעות שעלו לשמיים, ובקעו רקיעים.

כל העולם מתקיים ונושם ועומד רק בזכות אנשים כה תמימים / נשמות טהורות, שרוצות רק לתת, לתקן ולבנות, להאיר תחיים / העולם מתקיים ונושם ועומד רק בזכות אנשים כה פשוטים, אנשים באמת, באמת ובתמים, פשוט אנשים.

2. מספרים הזקנים שזוכרים את הרגע, שבו הוא עמד, ואמר לעולם: אין לי כלום ויש לי הכל בחיי, וזה יותר מידי, יותר מידי. התרופה לעולם היא לשמוח וגם, לא לקחת ללב, את מה שכואב, כי גם ככה הכל יעבור ויחלוף לו, יש מקום לכולם בעולם רק צריך לוותר, לא צריך למהר, ולזכור לאהוב באמת את כולם.

טיפטיפון

בדרך אל ההצלחה עלולות להיות הרבה מעידות. חשוב לדעת, שלפעמים הטעות היא, בעצם, התשובה הנכונה.

אתם לא הכי חכמים בעולם? לא הכי מוצלחים, ואפילו לא הכי מבריקים? לא נורא... לא כדאי לקחת ללב.

אם נגזר על האדם להצליח - הוא יצליח, גם אם הוא לא הכי חכם בעולם ולא הכי מוצלח. עלינו מוטל רק לעשות השתדלות.

סיפור לשבת

'על איזה תאורה אתה מדבר?! המסגד לא הזמין אצלך שום דבר, תסתלק מכאן מיד!'

"וכשהיהודי השתהה רגע קט, ולא ציית להוראה להסתלק מן המקום, דרך השומר את נשקו, ואיים עליו. המתחרה שלי לקח את הרגליים שלו, וברח כל עוד נפשו בו, והלך משם בפני נפש, תוך שהוא משאיר את כל הציוד היקר. מרוב פחד, הוא לא רצה לתבוע את המסגד, וכך הפסיד בפועל 250,000 שקלים."

הנה לנו שדברי גדולי התורה חיים וקיימים, ודבר מדבריהם לא ייפול ארצה, וכל מי ששומע לחכמי ישראל, לעולם לא ייזוק. והנה לנו דמות של יהודי פשוט, לכאורה, שהיה מוכן להקריב את עצמו ואת פרנסתו, בצורה כה מופלאה, גם כאשר ידע מראש שהמתחרה שלו יקבל את העסקה. אחת המסקנות המתבקשות מסיפור זה היא, שאין יהודי פשוט...

הרב זילברשטיין, שסיפר את הסיפור, מוסיף כי לאחר ששמע את הפסק של הרב ליפקוביץ, שאמר שלא תהיה ברכה בעסקה כזו, הוא ניגש לחפש היכן זה כתוב. "זהו סעיף מפורש בשו"ע יו"ד (סימן קל"ט סעיף ט"ו), ובו נאמר: יזיש מי שאומר שאסור להלוות לצורך בנין בית אלילים של עובדי כוכבים לתכשיטיה, או למשמשיה, וכ"ש למכור לה שתשמישים כגון מחתות. והמונע מצליח ומכלל הן אתה שומע לאו"

שיש לי מתחרה מובהק בעסקי, ובטוחני שברגע שאודיע להנהלת המסגד שאיני חותם, הם יפנו אל המתחרה שלי, ויחתמו איתו על העסקה". היה בכך נסיון קשה מאוד, שכן אף בעל עסק אינו מעוניין שהמתחרה שלו יכבוש שווקים חדשים 'על חשבונו', "אבל אם הרב אמר כך, אני אציית לפסקו, למרות הקושי העצום שיש לי בדבר", אמר. וכפי שצפה, כך היה. המתחרה קיבל את העבודה.

חודש ימים חלף מאז אותו ויתור על העסקה, כאשר בעל המפעל ניגש אל מגיד השיעור, ואומר לו: "בוא ואספר לך מה אירע בסופו של דבר. לאחר שהמתחרה שלי קיבל את העסקה, ובה התקין את התאורה במסגד, נתנו לו מקדמה בסך 50,000 שקל, על מנת שיקנה את החומרים, והבטיחו שאת כל השאר יתנו מיד בתום העבודה.

האיש רכש את החומרים שהיו שווים כ- 300,000 שקל, הניחם במסגד, ותכנן להגיע מיד למחרת בבוקר, ולהתחיל לעבוד. והנה, למחרת, כשהתדפק על שערי המסגד, ראה אותו השומר וביקש לדעת מה מבוקשו. אמר לו האיש, שהוא הזמן להתקין תאורה במפעל, וכבר אתמול הכניס לכאן את החומרים, ועתה הוא בא לעבוד. התקשר השומר להנהלת המסגד, ומיד לאחר מכן החל לצעוק עליו,

את הסיפור הבא סיפר יהודי שנהג למסור שיעורי תורה באחד היישובים המרוחקים מתורה ומצוות. אחד מלומדי השיעור היה יהודי, בעלים של מפעל תאורה. בסוף השיעור ניגש בעל המפעל להתייעץ עם מגיד השיעור. "אני עומד לחתום מחר על עסקה עצומה עם איזשהו מסגד, שביקש שאתקין שם תאורה יקרה מאוד", סיפר האיש והוסיף שהרווח המשוער מהעסקה הזו אמור להגיע לחצי מיליון שקלים.

"האם מותר לבצע כזו עסקה ולהתקין תאורה במסגד?" שאל בעל המפעל. "איני יודע", השיב מגיד השיעור, "אבל כיון שתבירי הטוב הוא נהגו של הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ, אתקשר אליו עתה ואבקש ממנו שיכנס אל הגאון ויצגי את השאלה."

בנוכחות השואל, מתקשר מגיד השיעור אל הנהג, מציג את השאלה, והנהג הוא מתבשר שברגע זה יושב החבר-הנהג באוטו, עם הרב ליפקוביץ, והוא יוכל להשיב מיד. תשובת הגאון הייתה: "הדבר אינו אסור, אבל ברכה לא תהיה מהעסקה הזו."

כששמע בעל המפעל את התשובה, הודיע שכיון שראש הישיבה פסק שלא תהיה ברכה מהעסקה, הוא מחליט שלא לחתום עם המסגד על התקנת התאורה, אבל ביקש לציין פרט נוסף: "דעו לכם,